

Sygn. akt: II Cz 736/15

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny – Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Janusz Kasnowski

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2015 r. w Bydgoszczy na posiedzeniu niejawnym sprawy z wniosku

M. S.

z udziałem

A. S.

o podział majątku wspólnego

na skutek zażalenia uczestniczki A. S. na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 28 lipca 2015r. w sprawie o sygn. akt II Ns 614/15

p o s t a n a w i a :

oddalić zażalenie.

II Cz 736/15

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy postanowieniem z dnia 28 lipca 2015 r. oddalił wniosek A. S. o zwolnienie do kosztów sądowych (w punkcie 1) oraz domówił ustanowienia dla niej pełnomocnika z urzędu (w punkcie 2 postanowienia).

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że na obecnym etapie postępowania nie występują inne koszty sądowe poza opłatą od wniosku, którą uiścił wnioskodawca. Sąd Rejonowy podkreślił, że o zwolnieniu od kosztów sądowych nie można orzekać na przyszłość, a ponadto uznał, że uczestniczka posiada na obecnym etapie środki na pokrycie ewentualnych kosztów sądowych. Odnosząc się do wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu przywoła treść art. 117 k.p.c., a w świetle tego przepisu uznał, że udział pełnomocnika po stronie uczestniczki nie jest potrzebny. Uczestniczka nie jest osobą nieporadną, trafnie formułuje wnioski, ma rozeznanie co do swojej sytuacji prawnej i dostępnych środków prawnych oraz potrafi z nich korzystać. Nadto podkreślił, że na obecnym etapie postępowania rozpoznawana sprawa nie ma szczególnie zawilego charakteru, a w sprawach o podział majątku wspólnego sądy mają obowiązek działania z urzędu w zakresie ustalenia składu i wartości majątku wspólnego. Sąd pierwszej instancji odmówił ustanowienia dla uczestniczki pełnomocnika również i z tego względu, że uczestniczka uzyskuje dodatkowe dochody, których nie ujawniła w oświadczeniu, tym samym więc ma możliwość zgromadzenia oszczędności na cele tego postępowania.

Z treści zażalenia uczestniczki A. S. wnosić należy, że domagała się zmiany zaskarżonego postanowienia w całości poprzez zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

W obszernym uzasadnieniu zażalenia skarżąca starała się w sposób rzeczowy odnieść do argumentów przywołanych w uzasadnieniu, które uważała za nietrafne. Nadto wywodziła, że nie stać jej na pokrycie kosztów sądowych, a także kosztów opłacenia pełnomocnika, bowiem nie posiada majątku, uzyskuje niewielkie dochody i samotnie wychowuje córkę, której musi zapewnić koszty utrzymania i pokryć dodatkowe koszty związane z nauką. W tym wszystkim finansowo pomagają jej rodzice. Napisanie wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie adwokata

zajął jej wiele czasu i odbyło się kosztem zaniedbania obowiązków domowych, rodzicielskich i rodzinnych. W tych okolicznościach uważa pomoc adwokata za potrzebną (zażalenie uczestniczki – k.121 do 125).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Zażalenie nie podlegało uwzględnieniu. znajduje uzasadnienia.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zwolnienia od kosztów sądowych może domagać się osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Sytuacja majątkowa i finansowa uczestniczki rzeczywiście nie jest najłatwiejsza, ale na tym – wstępnym – etapie postępowania nie ma ona obowiązku ponoszenia jakichkolwiek kosztów sądowych, przeto zgodzić się należy z Sądem Rejonowym, że takie zwalnianie uczestniczki na przyszłość od ich ponoszenia nie znajduje uzasadnienia (tj. nie jest celowe). W sytuacji, gdyby jednak okazało się, że pojawi się w sprawie konieczność uiszczenia kosztów sądowych przez uczestniczkę, to będzie miała otwartą drogę do ponowienia swojego wniosku i przekonania Sądu, że nie jest w stanie ich ponieść.

W części dotyczącej żądania uczestniczki o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, Sąd Okręgowy również przychylił się do stanowiska Sądu Rejonowego, że brak uzasadnionych podstaw do ustanowienia dla niej adwokata z urzędu. Sąd w sposób klarowny wyjaśnił, że ustanowienie adwokata lub radcy prawnego do reprezentowania strony uzależnione jest od tego, czy jego udział w sprawie jest potrzebny (jak wymaga art.117&5 k.p.c.). O takiej potrzebie udziału adwokata lub radcy prawnego decyduje charakter sprawy, a więc jej przedmiot, jej skomplikowanie od strony faktycznej i prawnej – z jednej strony, a z drugiej umiejętność samodzielnego działania (radzenia sobie) strony. Ta sprawa, na tym jej etapie, nie jest skomplikowana ani od strony faktycznej, ani prawnej, a pozwana, która w sposób właściwy redaguje pisma, wnioski i przedstawia argumenty na ich uzasadnienie, nie jest osobą nieporadną. Zatem nie mogły odnieść skutku wywody uczestniczki, że potrzebuje więcej czasu na sformułowanie pism kierowanych do sądu i że czyni to kosztem zaniedbania obowiązków rodzicielskich i innych. Wiadomym bowiem jest, że każda sprawa zainicjowana przed sądem, w tym o podział wspólnego majątku, wymaga zaangażowania stron postępowania i poświęcenia przez nich własnego czasu. Skarżąca posiada wystarczającą orientację w regułach rządzących postępowaniem cywilnym, w związku z czym można zasadnie oczekiwać, że pouczenia Sądu udzielane w trybie art. 5 k.p.c. będą wystarczające dla zapewnienia jej odpowiedniej wiedzy o możliwych i celowych czynnościach procesowych. Zwrócić uwagę należy, że we wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu z dnia 10 czerwca 2015 r., uczestniczka wskazała jakie okoliczności w niniejszej sprawie pragnie wykazać i z pomocą jakich dowodów (k.34 - 35). Będzie musiała je jedynie doprecyzować, a rzeczą Sądu Rejonowego będzie ocenić zasadność ich przeprowadzenia tj. przydatność dla wyjaśnienia sprawy.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy oddalił zażalenie uczestniczki, jako nieuzasadnione (na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 oraz art. 13 § 2 k.p.c.).